

Standardizace v insolvenčních procesech

Jedna z možných cest k odstranění šedých zón

Posuzování znaků úpadku jako počátek všeho

Ing. Lee Louda, insolvenční správce se zvláštním povolením
Ing. Michal Kuděj, partner TARPAN Partners (CR) s.r.o.

Účel standardizace při posuzování úpadku

- Zrychlení zjištění úpadku při opodstatněných návrzích
- Předvídatelnost pro napadené subjekty a rychlé odmítnutí při neopodstatněných návrzích
- Zvýšení jistoty pro insolvenční správce při retrospektivním posuzování (zjištění, od jakého okamžiku se podnik fakticky nacházel v úpadku)
- Metodický návod pro soudy při posuzování ekonomické situace (obdoba auditu zahajovací rozvahy při fúzi)
- Předvídatelnost pro statutární orgány a jejich motivace k včasnému jednání a současně vyloučení druhého extrému spočívající v návrhu „ze strachu“

Problémy při rozhodování o úpadku

- **Irelevantní obrana dlužníků, která musí být posuzována**
 - Zbytečné prodlužování doby do rozhodnutí o úpadku
 - Hrozba dalších ztrát pro věřitele
 - Přetrvávání neproduktivních podniků
 - Neefektivní vázanost aktiv v neproduktivním podniku
- **Pomalá identifikace bezdůvodného návrhu**
 - Reputační ohrožení fungujícího subjektu
 - Omezení obchodních aktivit
 - Ekonomické ohrožení fungujícího subjektu

Podstata a zjištění úpadku

- **Systémová platební neschopnost**
 - Nedostatečná tvorba zisku a cash flow
 - Nedostatky v řízení pracovního kapitálu
 - Vysoké nároky na obsluhu dluhu
- **Nerovnováha v kapitálové struktuře**
 - Skutečná zadluženost (bez akcionářských půjček, vč. leasingu a ostatních mimobilančních závazků)
 - Financování dlouhodobého majetku krátkodobým kapitálem
- **Zjištění úpadku (zjištění již nastalého ekonomického stavu dlužníka)**
 - Identifikace systémové platební neschopnosti
 - Identifikace skutečného předlužení

Inspirace v Německu

Německé prostředí

- **Insolvenční zákon (Insolvenzordnung – InsO)**
 - Platební neschopnost – § 17 InsO
 - Hrozící platební neschopnost – § 18 InsO
 - Předlužení – § 19 InsO
- **Vybrané judikáty Spolkového soudního dvora**
 - BGH 24.05.2005 – IX ZR 123/04 (k platební neschopnosti)
 - BGH 23.02.2004 – IX ZR 207/01 (k předlužení)
- **Standardy a metodiky institutu auditorů – IDW (Institut der Wirtschaftsprüfer in Deutschland E.V., Düsseldorf)**
 - IDW ES 11 – posuzování existence důvodů pro zahájení insolvenčního řízení
 - IDW EPS 800 – posuzování platební neschopnosti

Inspirace v Německu

Posuzování platební neschopnosti (1)

- **Platební neschopnost vs. platební zadrhnutí**
 - Platební zadrhnutí (*Zahlungsstockung*) – přechodný stav
 - Platební neschopnost (*Zahlungsunfähigkeit*) – systémová neschopnost plnit závazky
- **Mezera krytí (*Likviditätslücke*)** – Rozdíl mezi stavem peněžních prostředků a jejich ekvivalentů a splatných závazků
- **Finanční stav (*Finanzstatus*)** – Zjištění existence mezery krytí a její velikosti
- **Finanční plán (*Finanzplan*)** – Projekce příjmů a výdajů a schopnosti uzavřít mezeru krytí
- **Uzavření mezery krytí** – Základ pro zjištění platební neschopnosti

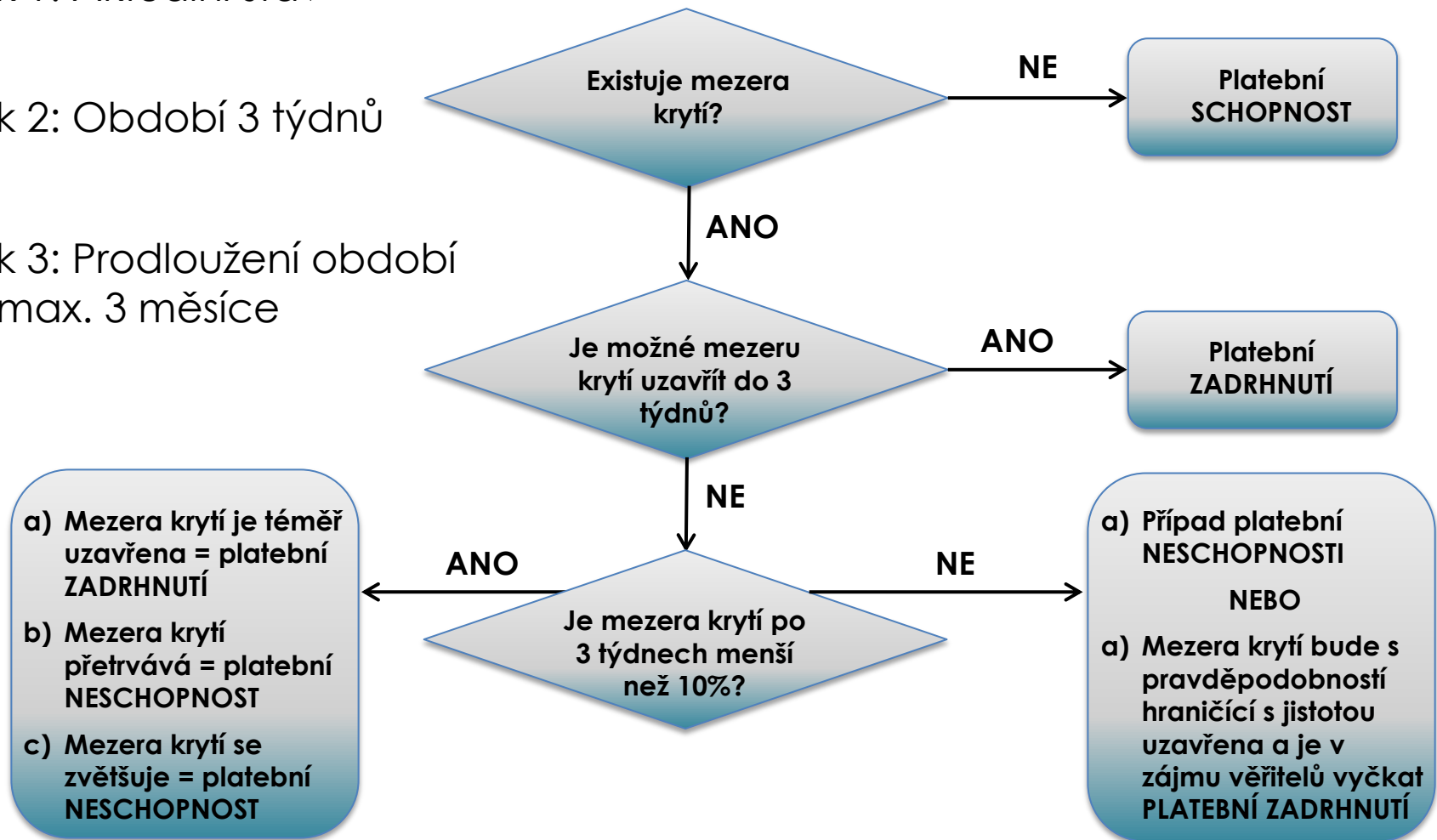
Inspirace v Německu

Posuzování platební neschopnosti (2)

Krok 1: Aktuální stav

Krok 2: Období 3 týdnů

Krok 3: Prodloužení období na max. 3 měsíce

Inspirace v Německu

Posuzování předlužení

- **Původní třístupňové vyhodnocení**
 - Ocenění majetku na bázi likvidačních hodnot
 - Prognóza going concern
 - Ocenění majetku na bázi going concern
- **Stávající dvoustupňový systém**
 - Prognóza going concern (pokud je pozitivní, o předlužení se nejedná)
 - Ocenění na bázi likvidačních hodnot při negativní prognóze going concern

Možnosti implementace v tuzemsku

Platební neschopnost

- **Vyvrácení domněnky platební neschopnosti – § 3, odst. 2) InsZ**
 - Osvědčení nebo prokázání schopnosti uhradit všechny splatné závazky (29 NSČR 38/2010)
 - Finanční stav – důkaz o aktuální finanční situaci – zjištění mezery krytí
 - Finanční výhled – důkaz o schopnosti nebo neschopnosti uhradit závazky (v přiměřené době) – uzavření mezery krytí
- **Pozitivní finanční výhled (schopnost uzavření mezery krytí) = základ vyvrácení domněnky**
- **Negativní finanční výhled nebo absence výhledu = domněnka vyvrácena nebyla**

Možnosti implementace v tuzemsku

Předlužení

- **Třístupňové posouzení zadlužení (obdoba původního německého přístupu)**
 - Hodnota VK při dodržení účetních standardů
 - Going concern
 - Volba metody ocenění majetku
 - Likvidační hodnota (absence going concern)
 - Výnosová hodnota (existence going concern)
 - Bilanční závazky, mimobilanční závazky, reklasifikace závazků
- **Výkaz zadluženosti**
 - Majetek a závazky (vč. mimobilančních) v účetní hodnotě
 - Majetek a závazky v ocenění dle going concern
 - Odůvodnění rozdílů

Retrospektivní posuzování úpadku

- **Zjištění, od kterého okamžiku se fakticky podnik u něhož byl již úpadek zjištěn ve stavu úpadku nacházel**
 - Odporovatelné úkony dlužníka
 - Nároky z titulu odpovědnosti
- **Platební neschopnost**
 - Úroveň hotovosti a pohledávek vs. závazky
 - Přetrvávající deficit
- **Předlužení**
 - Záporná úroveň vlastního kapitálu
 - Prokázání opaku

Hrozící úpadek

- **Hrozící platební neschopnost**

- Významné narušení finanční stability podniku, nepříznivý vývoj likvidity, není možné objektivně očekávat zlepšení
- Vývoj a očekávaný vývoj pracovního kapitálu
 - Provozní úroveň
 - Celková úroveň (vč. finančních nákladů)
- Vývoj a očekávaný vývoj nutné hotovosti (dle požadavku na okamžitou likviditu)

- **Hrozící předlužení**

- Není zákonným znakem
- Nepříznivý vývoj může vést rychle k reálnému předlužení
- Nutnost vyhodnocovat reálné zadlužení podniku

DĚKUJEME ZA POZORNOST. DOTAZY?

Ing. Michal Kuděj

Partner
TARPAN Partners (CR) s.r.o.
T/F + 420 277 007 043

TARPAN Partners (CR) s.r.o.
Na Strži 1702/65, 140 62 Praha 4
Česká republika
kudej@tarpanpartners.com
www.tarpanpartners.com

Ing. Lee Louda

Insolvenční správce
T/F + 420 224 152 158

Palác Ligna
Vodičkova 41, 110 00 Praha 1
Česká republika
lee.louda@louda-is.cz